

BAKA

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI
WEST MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

"Yeşil Yıldız Bölgesel Araştırma ve Farkındalık Eğitimleri Projesi" Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilen TR61/2013/DFD-46 referans numaralı 2013 Yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında yürütülmektedir.

Ayel Çevre'nin Katkılarıyla

AYEL GERİ DÖNÜŞÜM ÇEVRE MÜHENDİSLİK VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.

ÇEVREYE DUYARLI KONAKLAMA TESİSİ (YEŞİL YILDIZ UYGULAMASI)

■ YEŞİL YILDIZ NEDİR ? KİMLER ALABİLİR ?

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın başlattığı "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri" projesi ve "Sürdürülebilir Turizm" kapsamında; çevreye duyarlı konaklama tesislerinin sınıflandırılmasına ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla tesislere verilen bir Çevre Etiket uygulamasıdır.

22.09.2008 tarih ve 27005 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Turizm İşletmesi Belgesi Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Verilmesine Dair Tebliğ (Tebliğ No:2008/3) kapsamında verilmektedir.

■ YEŞİL YILDIZ BELGESİNİ KİMLER ALABİLİR?

Kültür ve Turizm Bakanlığında alınmış olan "Turizm İşletmesi Belgesi" sahibi tesisler "Yeşil Yıldız Belgesi" alabilirler.

■ YEŞİL YILDIZ BELGESİ NEDEN ALINMALIDIR?

- Çevreyi korumak için,
- Çevre bilincinin geliştirilmesi, ve bu bilince sahip kitle tarafından tercih edilmek için,
- Su ve Enerji sarfiyatını minimize etmek için,• Tesis çalışanlarının bilinçlenmelerini sağlamak için,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın sağladığı Elektrik Enerjisi Desteğinden faydalanmak için.

■ YEŞİL YILDIZ BELGESİNİN AMACI

Sürdürülebilir Turizm Kapsamında;

- Su tasarrufu sağlamak,
- Doğal kaynakların tasarruflu kullanımını sağlamak,
- Enerji verimliliğinin artırılmasını sağlamak,
- Çevreye zararlı maddelerin tüketiminin ve atık miktarının azaltılmasını sağlamak,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesini sağlamak,
- Konaklama işletmelerinin yatırım aşamasından itibaren çevreye duyarlı olarak planlanmalarını sağlamak.

■ YEŞİL YILDIZ BELGESİ NASIL ALINIR?

“Turizm İşletmesi Belgeli Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Verilmesine Dair Tebliğ EK-1” de yer alan puanlamada yeterli puana sahip olmak.

“Turizm İşletmesi Belgeli Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Verilmesine Dair Tebliğ Madde 4” kapsamında istenilen belgeler ile hazırlanan dosyayı Kültür ve Turizm Bakanlığı’na sunmak.

Kültür Ve Turizm Bakanlığı’na Sunulan Dosyanın İçeriği (Temel Olarak);

- Çevre Politikası, Çevre Eylem Planı ve bu plana uygun olarak yaptığı tüm faaliyetleri içeren rapor.
- Tesiste Eylem Planını uygulayacak özel bir yetkili kişiye ait uzmanlık belgesi ve tesiste çalıştığına dair belge
- Çevreye duyarlı atıksu planı ve bu konuda ilgili idarenin yazısı
- Çevreye duyarlılık konusunda sivil toplum kuruluşları, ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği ve koordinasyon çalışmalarına ilişkin evraklar.

■ YEŞİL YILDIZ BELGESİ BAŞVURU BASAMAKLARI

- 1- Kültür ve Turizm Bakanlığı'na hazırlanan dosyanın sunulması,
- 2- Dosyanın Bakanlık Görevlileri tarafından değerlendirilmesi,
- 3- Başvuru dosyası;
 - Uygun bulunmaz ise gerekçeli olarak iade edilir.
 - Uygun bulunan dosya için tesis denetimi için gün belirlenir.
- 4- Denetimde, tebliğ kapsamı, kriterler ve puanlama esasları kontrol edilir.
- 5- Denetim sonucu yeterli puanı toplayarak uygun bulunan tesislere "evreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi (Yeşil Yıldız)" düzenlenir.
- 6- Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi sahibi iŐletmeler iki yılda bir yeniden sınıflandırılırlar.

■ ELEKTRİK ENERJİSİ DESTEĞİ

"evreye duyarlı konaklama tesisi belgeli işletmelere elektrik enerjisi desteği hakkında karar" kapsamında, Kültür ve Turizm Bakanlığından evreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi almış işletmelerin tükettikleri elektrik enerjisi bedellerinin bir kısmının bütçeden karŐılanması temin edilmektedir.

SINIFLANDIRMA FORMU UYGULAMA ESASLARI VE PUANLAMA SİSTEMİ

A- GENEL YÖNETİM

		PUAN	
1*	İşletmelerin çevre politikası ve eylem planının olması,	5 puan	
2*	Eylem planının uygulanması;		
	Uygulayacak özel bir yetkilinin olması (Konusunda eğitim almış, Çevre Mühendisi, Enerji Verimliliği Uzmanı, Biolog, Ziraat Mühendisi vb.),	10 puan	
	Bu hizmetin bir uzmandan veya uzman firmadan alınması (İşletmede uygulamadan sorumlu bir yetkili ile birlikte),	7 puan	
3*	İşletmenin, su tüketimi, ısıtma ve soğutma için enerji tüketimi, elektrik tüketimi ve genel enerji tüketimi konusunda verileri toplaması ve izlemesi (Kapalı alan m ² başına veya geceleme başına enerji tüketimi, aylık, üç aylık ve yıllık raporların hazırlanması ve dosya halinde saklanması),	5 puan	
4*	İşletmede kullanılan kimyasal maddelerin (hacim ve/veya ağırlık olarak) izlenmesi ve verilerin toplanması (Kapalı alan m ² başına veya geceleme başına tüketim, aylık, üç aylık ve yıllık raporların hazırlanması ve dosya halinde saklanması),	5 puan	
5*	Tesiste ortaya çıkan atık miktarının (hacim ve/veya ağırlık olarak) izlenmesi ve verilerin toplanması (Kapalı alan m ² başına veya geceleme başına tüketim, aylık, üç aylık ve yıllık raporların hazırlanması ve dosya halinde saklanması),	5 puan	

6*	İşletmenin uluslararası kabul gören çevre yönetim sertifikalarına sahip olması (EMAS, ISO 14000, ISO 14001, Mavi Bayrak gibi), (Her sertifika 3 puan, toplam 9 puanı geçemez)	Azami Puan 9 puan	
7*	Tesise hizmet veren veya mal tedarik eden ana firmaların en az bir tanesinin çevre yönetim sertifikasına sahip olması (EMAS, ISO 14001 gibi),	3 puan	
8*	İşletmenin enerji ve su tüketimini hesaplamak ve izlemek için ilave sayaç ve ölçü aletleri kullanılması, (Mutfak, çamaşırhane, konaklama üniteleri, bahçe, teknik üniteler vb. her biri 2 puan, toplam 6 puanı geçemez)	Azami Puan 6 puan	
9*	İşletmenin çevreye duyarlılık çalışmalarının ödül kazanması,	2 puan	
10*	Yerel yönetim veya idareler veya yörede bulunan diğer tesislerle çevreye duyarlılık konusunda ortak çalışma ve etkinlikler düzenlemek,	5 puan	
11*	Çevre koruma organizasyonlarına düzenli olarak katkıda bulunmak veya bu organizasyonlara düzenli olarak katılmak (Dernek, vakıf, vb.), (Her biri 2 puan, toplam 6 puanı geçemez.)	Azami Puan 6 puan	
12*	Turizm konaklama işletmesinde kullanılan tüm tesisat ve donanımların (enerji, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme ekipmanları, bulaşık, çamaşır makineleri, buzdolapları, asansörler vb.) koruyucu bakım ve onarımının periyodik olarak yetkili servise veya konusunda eğitim almış uzman kişilere yaptırılması,	5 puan	
13*	Isıtma kazanının ve brülörün yılda en az bir defa periyodik olarak bakımının yetkili kişilere yaptırılması ve kazan bacasından açığa çıkan emisyonların yetkili kuruluşlar tarafından ölçülüp raporlanması,	5 puan	

B- EĞİTİM

14*	İşletme tarafından, çevre bilincinin artırılması, çevresel tedbirlerin ve eylem planının uygulanmasını temin etmek için personele periyodik olarak eğitim verilmesi,	5 puan	
15*	Personelin olası su sızıntılarının belirlenmesi ve hemen önlem alınması konusunda eğitilmesi,	2 puan	
16*	İşletme personelinin, deterjan ve dezenfektanları kullanırken paketlerinde veya kutularında önerilen kullanım miktarlarını aşmamaları ve kullanım yöntemleri konusunda eğitilmeleri,	2 puan	
17*	Tesisin mutfak ve teknik bölümlerinde kullanılan cihazların tasarruflu ve verimli kullanılması konusunda personele eğitim verilmesi,	2 puan	
18*	Misafirlere tesise gelişte, resepsiyonda çevreye duyarlılık politikası ve alınan önlemler hakkında bilgi verilmesi, çevresel politika için destek istenmesi ve müşterilerin katılımının sağlanması,	3 puan	
19*	Çocuk misafirlere yönelik çevreye duyarlılık konusunda eğitim ve etkinliklerin yapılması,	3 puan	

C- TESİSİN YATAK ODALARINDAKİ DÜZENLEMELER

20*	Misafirlere, odalarda kolayca görebilecekleri bir yerde çevreye duyarlılık çalışmalarının yazılı, görsel-işitsel olarak duyurulması (Gazete, dergi, broşür, kapalı devre kanal vb.),	2 puan	
21*	Misafirlerin, tesisin çevreye duyarlılık çalışmaları hakkında görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi (anket vb.),	3 puan	
22*	Soğutma ve havalandırmanın (klima vb.), pencere ve kapıların açılması durumunda otomatik kapanması,	4 puan	
23*	Soğutma ve havalandırma sistemlerinde otomatik kapatma bulunmayan tesislerde, müşterilere kapı ve pencerelerin açılması halinde, soğutma ve havalandırmanın kapatılmasını hatırlatan bilgilendirme,	1 puan	
24*	Odalarda elektrik sisteminin, müşteri odadan ayrıldığında otomatik olarak kapanması(Enerji tasarruf sistemi),	6 puan	
25*	Enerji tasarruf sistemi bulunmayan tesislerde, müşterilere odadan çıkarken elektrikli cihazların (televizyon, klima vb.) ve ışıkların kapatılmasını hatırlatan bilgilendirme,	1 puan	

	Odalarda ısıtma ve soğutmanın kontrollü olması,		
26*	Merkezi kontrollü sistem	5 puan	
	Bağımsız ayar sistemi (termostat)	3 puan	
27*	Odada yer alan cihaz ve makinelerin(minibar, buzdolabı, tv, split klima vb.) yüksek verimli ve az elektrik tüketen teknolojiye olması, (Her biri 2 puan, toplam 6 puan)	Azami Puan 6 puan	
28*	Oda aydınlatılmasında az enerji tüketen aydınlatma elemanlarının kullanılması,	2 puan	
29*	Odalarda kullanılan cihazların (buzdolabı, minibar, vb.) yüksek verimle ve az enerji harcayacak şekilde; güneş ışığı, ısı kaynakları gibi etkilerden uzak ve cihazın havalandırması sağlanacak şekilde yerleştirilmesi,	2 puan	
30*	Misafir bulunmayan odalarda perde veya güneşliklerin kapalı tutulması,	1 puan	
31*	Duş başlıkları ve musluklarda, akan suyun tasarrufuna yönelik özel armatürlerin kullanılması (Fotoselli, ayarlı, hava karışıklı başlıklı vb. su tüketimi dakikada 12 litreyi aşmayan),	4 puan	
32*	Rezervuarların her kullanımda veya daha az su harcaması (Farklı miktarda su akışını sağlayan veya su akışını durdurabilen ayarlı rezervuarlar),	4 puan	

33*	Tüm banyolarda duş teknesi veya derinliği azaltılmış küvet kullanılması,	2 puan	
34*	Banyo ve tuvaletlerde suyun tasarruflu kullanılması konusunda müşterilerin bilgilendirilmeleri,	2 puan	
35*	Misafirlere, olası su sızıntılarını işletmeye bildirmelerinin istenilmesi,	2 puan	
36*	Odalarda tek kullanımlık (şampuan, sabun, duş bonesi, bardak, tabak, çatal bıçak takımları vb.) malzemelerin kullanılmaması,	4 puan	
37*	Tuvaletlerde çöp kutularının bulunması ve müşterilerin çöplerini tuvalet yerine çöp kutularına atması yönünde bilgilendirilmeleri,	2 puan	
38*	Tesiste sigara içilmeyen odalar; -Odaların en az %50 sinin sigara içilmez olması,	5 puan	
	- Odaların en az %20 sinin sigara içilmez olması,	2 puan	
39*	Yatak odalarında, atıkların ayrılması hakkında bilgilendirmenin yapılması,	2 puan	
40*	Aynı misafir için yastık kılıfı, çarşaf, nevresim ve havluların misafirlerin isteğiyle değiştirileceği konusunda bilgilendirilmeleri,	6 puan	
41*	Misafirlerin, konaklama işletmesine ve diğer turistik yerlere toplu taşıma araçlarıyla en kolay nasıl ulaşabilecekleri konusunda bilgilendirilmeleri,	2 puan	
42*	Misafirlerin, çevre koruma tedbirleri, bio-çeşitlilik ve çevre hakkında bilgilendirilmesi,	2 puan	

D-TESİSİN ÇEVREYE UYUMU, ÇEVREYİ GÜZELLEŞTİRİCİ DÜZENLEME VE ETKİNLİKLER

43*	Tesisin emsalinin (Toplam inşaat alanının toplam arsa alanına oranı); 0,20 veya daha az olması,	8 puan	
	0,30 olması,	6 puan	
	0,40 olması,	4 puan	
	0,50 olması,	2 puan	
44*	Peyzaj düzenlemesi ve ağaçlandırma,	5 puan	
45*	Tesisi oluşturan yapıların görsel olarak doğa ile uyumlu olması,	5 puan	
46*	Tesisin çevrede bulunan tarihi, doğal ve kültürel değerlerini korunmasına katkıda bulunmasına yönelik etkinlikler,	5 puan	
47*	Çevrede bulunan vahşi veya evcil hayvanların korunması, sağlık, bakım ve beslenmeleri ile ilgili çalışmaların yapılması,	2 puan	
48*	Tesis bahçesinde, envanteri bulunan endemik bitkilerin korunması ve ekosistemin bozulmaması için özen gösterilmesi,	2 puan	

E-EKOLOJİK MİMARİ

49*	Tesisin mimari tasarımının özel (çevreye duyarlı) olması,	10 puan	
50*	Tesisin mimari yapısının, konumunun ve yapı elemanlarının doğal havalandırmayı sağlayacak şekilde olması,	6 puan	
51*	Tesisin ısı yalıtımının iklim şartlarına uygun, minimum enerji ile yeterli soğutma ve ısıtma imkânı sağlayacak şekilde olması,	5 puan	
52*	Tesis dış cephesinde kullanılan camlar; Yazın ısının içeri girmesini engelleyecek geçirgenliği kontrol eden, kışın ise ısı kaybını azaltan özel cam,	3 puan	
	Çift cam,	2 puan	
53*	Bina dış cephesinde güneşi kontrol eden yapı elemanlarının bulunması,	2 puan	
54*	Tesisin inşaatının yapılacağı arazinin amenajman planının yaptırılması, inşaat sırasında çevreye zarar verilmemesi için önlemlerin alınması, tesisin inşasında kullanılan yapı elemanları, malzemelerin çevreye duyarlı olanlarının seçilmesi ve yapılan çalışmaların belgelendirilmesi (Amenajman planı, film, fotoğraf vb. belge),	10 puan	
55*	Tesisin çevreye en az zarar verecek şekilde yapılmış olması (ÇED Raporu istenir.),	2 puan	
56*	Çevreye duyarlı boya- cila, kurşunsuz cam vb. kullanılması (Çevre etiketli), (Her biri 2 puan, toplam 4 puan)	Azami Puan 4 puan	

F- ENERJİ a) Tesiste Enerji Verimliliği ve Tasarrufuna Yönelik Önlem ve Çalışmalar

57*	Binaların giriş kapılarında rüzgarlık veya hava perdesi bulunması,	2 puan	
58*	Tesisin genel mahallerinde ısıtma ve soğutmanın otomatik kontrollü (termostat) olması,	4 puan	
59*	Tesiste kullanılan cihaz ve makinelerin (Isıtma kazanı (boiler), merkezi klima (Chiller vb), soğuk oda, dolap, çamaşır yıkama ve kurutma makinesi vb.) yüksek verimli ve az elektrik tüketen teknolojide olması, (Her biri 2 puan, toplam 6 puanı geçemez)	Azami Puan 6 puan	
60*	Tesiste az enerji tüketen aydınlatma elemanlarının kullanılması,	2 puan	
61*	Tesisin iç ve dış aydınlatmasının, konunun uzmanı kişilerce hazırlanan proje doğrultusunda, mahal ve alanların kullanım amacına göre, gereği kadar yapılması,	4 puan	
62*	Tesiste (Koridorlar, bahçe, teknik üniteler, personel mahalleri vb.) harekete veya ışığa duyarlı aydınlatma sistemlerinin kullanılması,	4 puan	
63*	Bahçe vb. açık alan aydınlatmalarında kullanılan aydınlatma elemanlarının, ışığın gökyüzüne gitmesini engelleyecek şekilde düzenlenmesi,	2 puan	
64*	Tesisin mutfak ve teknik bölümlerinde kullanılan cihazların (soğuk oda, buzdolabı motorları, merkezi klima cihazları vb.) yüksek verimle ve az enerji harcayacak şekilde; güneş ışığı, ısı kaynakları gibi etkilerden uzak ve cihazın havalandırması sağlanacak şekilde yerleştirilmesi,	5 puan	

65*	Tesisin bütünü dikkate alındığında önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlayacak frekans invertörü, ısı geri kazanım sistemi veya ısı pompası gibi yeni teknolojilerin kullanılması, (Her biri 10 puan toplam 30 puan)	Azami Puan 30 puan	
66*	Tesisin sıcak su üretiminde eşanjör cihazının kullanılması,	2 puan	
67*	Merkezi ısıtma sistemi olması,	2 puan	
68*	Merkezi ısıtma sisteminin ihtiyaca uygun olarak kullanılabilmesi amacıyla, binanın bölümlere ayrılarak ısıtılabilmesi imkanı,	2 puan	
69*	Tesiste elektrik, ısıtma ve soğutma sağlanmasında yeni teknolojilerin kullanılması; Trijenerasyon sistemi,	15 puan	
	Kojenerasyon sistemi,	10 puan	
70*	Tesiste enerji kullanımında hibrit sistem bulunması,	5 puan	
71*	Saunada zaman kontrol paneli bulunması,	2 puan	
72*	Çamaşırların doğal yollarla kurutulması (Kapalı mahalde veya görüntü kirliliği yaratmayacak şekilde açık alanda),	2 puan	
73*	Genel mahallerde servis hazırlığı yapan personelin elektriği tasarruflu kullanmasını sağlayan aydınlatma donanımının bulunması,	2 puan	

b) Tesiste Güneş, Rüzgar, Jeotermal, Hidro, Dalga Enerjisi, Biogaz vb. Yenilenebilir Enerji Kaynağı Kullanımı

74*	Havaya fazla miktarda sera gazı veren kömür veya ağır petrol ürünleri (sülfür oranı %0,2'den fazla olan) gibi kaynakların enerji olarak kullanılmaması,	5 puan	
75*	Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik sağlanması; (Enerjiyi sağlayan firmadan yenilenebilir enerjini kaynağını ve oranını gösteren bir yazının alınması halinde değerlendirilir) (Yenilenebilir enerjinin tesis bünyesinde sağlanması halinde 2 puan ilave edilir) %0,2'den fazla olan) gibi kaynakların enerji olarak kullanılmaması,		
	Kullanılan toplam elektrik miktarının tamamının yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	20 puan	
	Kullanılan toplam elektrik miktarının %50 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	10 puan	
	Kullanılan toplam elektrik miktarının %20 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	4 puan	
	Kullanılan toplam elektrik miktarının %10 unun yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	2 puan	
76*	Tesiste ısıtma sisteminde kullanılan enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması (Elektrik haricinde; Güneş paneli, jeotermal vb.);		
	Tamamının yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	20 puan	
	%50 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	10 puan	
	%20 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	4 puan	
	%10 unun yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	2 puan	

77*	Tesiste soğutma sisteminde kullanılan enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması (Elektrik haricinde; Deniz suyu, güneş vb.);	20 puan	
	Tamamının yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,		
	%50 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	10 puan	
	%20 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	4 puan	
	%10 unun yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	2 puan	
78*	Tesisin temiz sıcak su ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması (Elektrik haricinde; Güneş paneli, jeotermal vb.);		
	Tamamının yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	20 puan	
	%50 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	10 puan	
	%20 sinin yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	4 puan	
	%10 unun yenilenebilir enerji kaynağından sağlanması,	2 puan	

G-SU

79*	İşletmelerin, yerel idareler tarafından hazırlanan su kullanma koruma planına uygun olarak su kullanması (Tesisin bu plana uygun olarak su kullandığına ilişkin ilgili idare yazısı aranır),	5 puan	
80*	Genel ve personel duş ve tuvaletlerinde bulunan duş başlıkları ve musluklarında, akan suyun tasarrufuna yönelik özel armatürlerin kullanılması (Fotoselli, ayarlı, hava karışıklı başlıklı vb. su tüketimi dakikada 12 litreyi aşmayan),	2 puan	

81*	Genel tuvaletler ve personel tuvaletlerinde rezervuarların her kullanımda veya daha az su harcaması (Farklı miktarda su akışını sağlayan veya su akışını durdurabilen ayarlı rezervuarlar),	2 puan	
82*	Genel duş ve tuvaletlerde suyun tasarruflu kullanılması konusunda misafirlerin ve personelin bilgilendirilmeleri,	1 puan	
83*	Genel tuvaletlerde çöp kutularının bulunması ve müşterilerin çöplerini tuvalet yerine çöp kutularına atması yönünde bilgilendirilmeleri,	1 puan	
84*	Pisuvarlarda suyun akıtıldığı sistemin otomatik (fotoselli) olması,	2 puan	
85*	Su kaçaklarının izlenmesi ve giderilmesine özen gösterilmesi,	2 puan	
86*	Yeşil alanların gün ışığı etkili olmadan önce veya gün ışığı etkisini kaybettikten sonra sulanması,	2 puan	
87*	Atık suların iyileştirilmesi; İşletmenin merkezi arıtma sistemine bağlı olması,	4 puan	
	İşletmenin kendine ait atık su arıtma sisteminin bulunması (Mevzuata uygun kriterlere sahip olması ve kriterlere uygun çalıştığıının belgelendirilmesi şartıyla),	2 puan	

88*	Atık su planı; Konaklama işletmelerinin, yerel idarelerin hazırladığı çevreye duyarlı atık su planına uymaları,	4 puan	
	Yerel idare tarafından onaylanmış tesise ait çevreye duyarlı atık su planı olması (Yerel idarenin atık su planının olmaması halinde),	2 puan	
89*	Yağmur sularının veya arıtılmış atık suların temizlik ve içme haricinde (bahçe sulaması ve/veya tuvalet rezervuarlarında) kullanılması, (Her biri 2 puan, toplam 4 puan)	Azami 4 puan	
90*	Deniz suyundan içme veya kullanma suyu elde edilmesi (Yerel idarenin izni olması halinde),	10 puan	
91*	Su tasarruflu çamaşır ve bulaşık makinelerinin (Çevre etiketli) kullanılması,	4 puan	
92*	Mutfakta ve bahçede kullanılan suların otomatik olarak kapanmasını sağlayan zaman ayarlı sistem,	2 puan	
93*	Bahçe sulamasında, gereksiz su tüketimini engelleyen damlama, fiskiye vb. teknolojilerin kullanılması,	4 puan	
94*	Golf sahaları, ormanlık alanlar gibi sulanması gereken geniş alanları bulunan tesislerde bilgisayar kontrollü özel sulama sistemlerinin kullanılması,	4 puan	

H- DETERJANLAR, DEZENFEKTANLAR VE TEHLİKELİ KİMYASAL MADDELER

95*	Dezenfektanların hijyen gerekliliği halinde kullanılmaları,	2 puan	
96*	Çevreye duyarlı deterjan ve dezenfektanların kullanılması (Çevre etiketli),	4 puan	
97*	Yüzme havuzlarında uygun hijyenik sonuç için minimum miktarda dezenfektan kullanan otomatik dozaj sisteminin kullanılması,	4 puan	
98*	Uygun mahallerde kimyasal maddeler kullanılmaksızın temizlik yapılması (mekanik temizlik, mikrofiber vb.),	2 puan	
99*	Bahçelerinin organik tarım esaslarına uygun olarak düzenlenmesi ve bakımının yapılması,	2 puan	
100*	Haşere ile mücadelede insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen ilaçların kullanılması veya doğal tedbirlerin (Sinek tutucu, yapışkanlı kağıt, balık vb.) alınması	2 puan	

I- ATIKLAR

101*	Artan sağlıklı günlük yiyeceklerin hayır kurumlarına (Bakım evleri, yurtlar, hayvan barınakları vb.) verilmesi, bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması,	5 puan	
102*	Müşterilerin atıkları ayırabilmeleri için tesisin uygun yerlerinde yeterli kutu bidon sağlanması,	5 puan	

I- ATIKLAR

103*	Personel tarafından zararlı atıkların (Yağ filtreleri, boya, florasan ampuller, toner, mürekkep, soğutma ekipmanları, piller, ilaçlar, tıbbi atıklar vb.) diğerlerinden ayrılması (Yerel idareden zararlı atıkların ayrıştırılması hizmetinin verildiğine ilişkin yazı alınır.), (Her biri 2 puan, toplam 10 puan)	Azami 10 puan	
104*	Atıkların personel tarafından çeşitlerine (plastik, kağıt, cam vb.) ayrılması (Ayrıştırılan atıkların yerel idare veya firmalarca değerlendirildiğinin tespiti halinde puan verilir), (Her biri 3 puan, toplam 9 puan)	Azami 9 puan	
105*	Organik atıkların ayrılması ve değerlendirilmesi(kompost, biogaz vb.),	4 puan	
106*	Yerel idare tarafından atıkların ayrıştırılması hizmeti verilmemesi halinde, yerel idarelere bu hizmetin verilmesi amacıyla talepte bulunulması,	2 puan	
107*	Yerel idarelerin atıkları toplama imkânının bulunmaması halinde atıkların yerel idare tarafından uygun bulunan yerlere taşınması (Yerel idarenin konuya ilişkin yazısının bulunması halinde değerlendirilir.),	2 puan	
108*	Genel duş ve tuvaletlerde, ortak alanlarda tek kullanımlık (şampuan, sabun, duş bonesi, bardak, tabak, çatal bıçak takımları vb.) malzemelerin kullanılmaması,	4 puan	
109*	Tek kullanımlık içecek kutularının (teneke vb.) sunulmaması, bunun yerine cam şişe, postmix, premix vb. ürünlerin kullanılması,	4 puan	
110*	Tek kullanımlık paketlerin (tereyağ, reçel, bal, peynir vb.) kahvaltı için kullanılmaması,	4 puan	

111*	Yağ ayrıştırıcılarının tutucularının kullanılması, kullanılan yağların toplanması, mevzuata uygun bir şekilde imhası veya değerlendirilmesi,	5 puan	
112*	Kullanılmış eşyaların ve malzemelerin satılması veya hayır kurumlarına bağışlanması	2 puan	

J- DİĞER HİZMETLER

113*	Yerleşim alanı büyük olan golf, tatil köyü vb. tesisler içerisindeki ulaşımın çevreye sera gazı vermeyen araçlarla sağlanması,	2 puan	
114*	Misafirlerin kullanımı için bisiklet imkanının sağlanması,	2 puan	
115*	Tuvalet kağıtlarının ve/veya ofis kağıtlarının çevreye duyarlı tip kağıtlardan kullanılması,	4 puan	
116*	Tesisin idari işlerinde kağıt tüketimini en aza indirecek elektronik yazışma, adisyon, fatura vb. sistemlerin kullanılması,	3 puan	
117*	Tesiste çevre etiketli eşyaların kullanılması (yastık, çarşaf, masa örtüsü, mobilya, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, buzdolabı, elektrik süpürgesi, ampul, vb.), (Her biri 2 puan, toplam 10 puanı geçemez)	Azami 10 puan	
118*	Menüde belirtilen yemeklerden, en az iki çeşit yemeğin ve bir çeşit içeceğin organik tarım metotlarıyla üretilen ürünlerden hazırlanması,	2 puan	

119*	En az iki yerel yiyecek ürününün kahvaltı ve öğünlerde sunulması,	2 puan	
120*	Tesisin orman içinde veya yanında olması durumunda yangın için gerekli önlemlerin alınması (Gözlem, alarm, ihbar, gerekli cihazlar teçhizat, personelin eğitimi, yerel idare ile işbirliği),	5 puan	
121*	Açık ve kapalı mahallerde gürültü kirliliği konusunda alınacak önlemler; Gürültüsüz cihazların kullanımı,	2 puan	
	Tesisat mahallerinin, müzik yayını yapılan mahallerin yalıtımının yapılması,	4 puan	
	İnsan sağlığına uygun desibellerde ses yayını yapılması,	2 puan	
	Gürültü kaynağının perdelenmesi,	4 puan	
122*	Bu formda yer almayan, çevreye duyarlılık çalışmalarına ilave katkı sağlayan faaliyetler veya teknoloji, sistem veya cihazların kullanılması, (Her biri 3 puan, toplam 9 puanı geçemez)	Azami 9 puan	

ASGARİ PUAN TABLOLARI

TATİL TESİSLERİ

SINIFI	ASGARİ PUAN
5 YILDIZLI TATİL KÖYÜ	330
5 YILDIZLI OTEL	300
4 YILDIZLI TATİL KÖYÜ	280
4 YILDIZLI OTEL	230
3 YILDIZLI OTEL	170
1 -2 YILDIZLI OTEL- DİĞER KONAKLAMA TESİSLERİ	180

ŞEHİR TESİSLERİ

SINIFI	ASGARİ PUAN
5 YILDIZLI OTEL	250
4 YILDIZLI OTEL	200
3 YILDIZLI OTEL	170
1 -2 YILDIZLI OTEL- DİĞER KONAKLAMA TESİSLERİ	140

SON SÖZ...

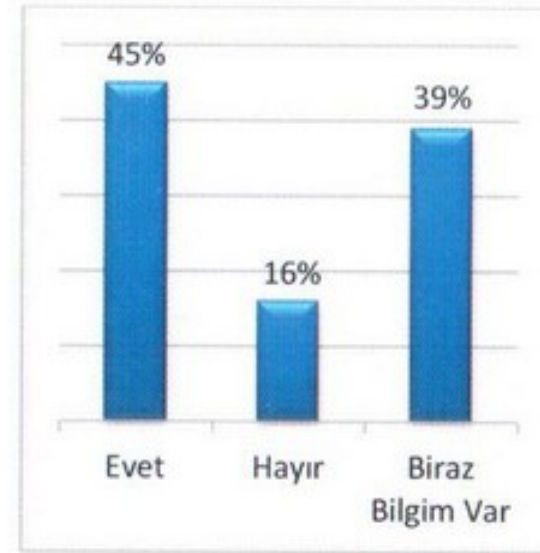
ÇEVREYE DUYARLI TESİS VEYA BİREY OLARAK;

- Küresel Isınmanın etkileri azaltabiliriz,
- Yenilenemeyen enerji kaynaklarımızın tükenmesini engelleyebiliriz,
- Doğal kaynaklarımızı koruyabiliriz,
- Gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakabiliriz,
- Yaratılan her canlıya saygı duyduğumuzu gösterebiliriz,
- Su ve enerji elde etmek için yapılan harcamaları minimize edebiliriz,
- Ülkemizin milli gelirine katkıda bulunabiliriz.

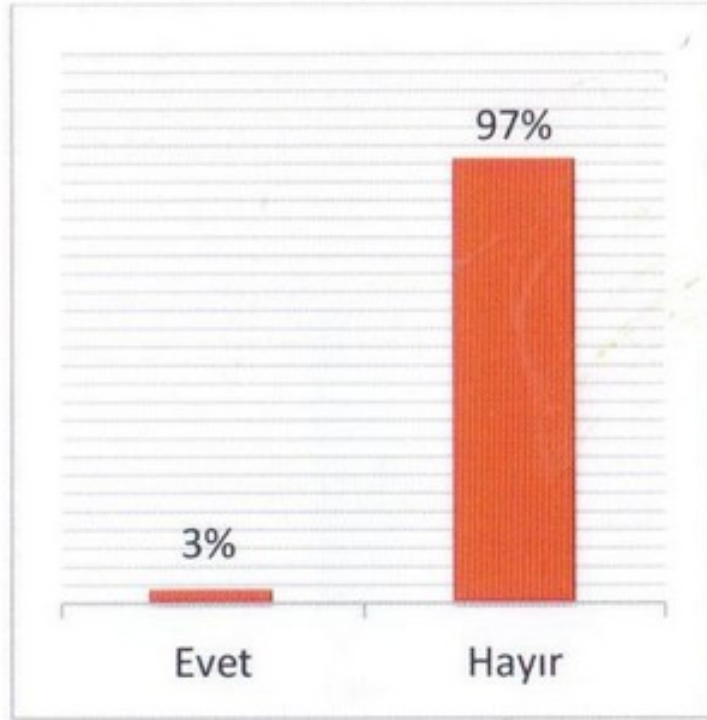
ÇEVREYE DUYARLI KONAKLAMA TESİSİ (YEŞİL YILDIZ) BİLGİLENDİRME ANKETİ SONUÇLARI

KETOB adına **AYEL ÇEVRE & DANIŞMANLIK** tarafından Antalya bölgesindeki otellerde görevli toplam 150 yetkili (İşletme Sahibi, Genel Müdür, Teknik Müdür vb.) ile yapılan *Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi (Yeşil Yıldız)* anketi sonucunda aşağıdaki bilgiler edinilmiştir:

1. *Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 22/09/2008 tarihli 27005 Sayılı Turizm İşletmesi Belgeli Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Verilmesine Dair Tebliğ ile yürürlüğe koyduğu 06.09.2013 tarih ve 2013/5265 sayılı Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgeli İşletmelere Enerji Desteği konulu Bakanlar Kurulu Kararı ile desteklediği "Yeşil Yıldız Belgesinin" ne olduğu, nasıl alındığı ve amacı ile ilgili bilginiz var mı?*

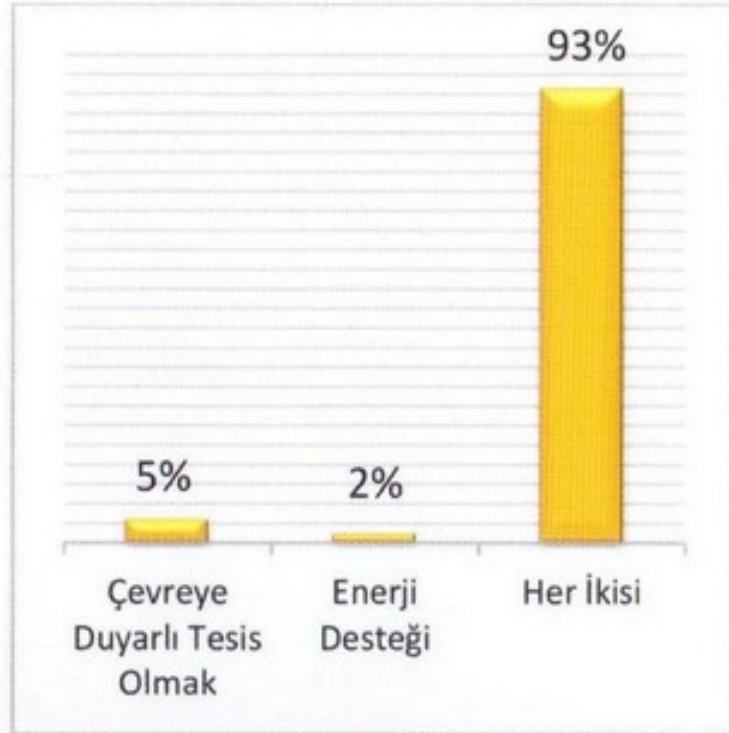
2. Konaklama tesisinize ait Kùltür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınmış "Yeşil Yıldız" belgeniz var mı?

3. Konaklama tesisinizde "Yeşil Yıldız" Belgesi yok ise almayı düşünüyor musunuz?

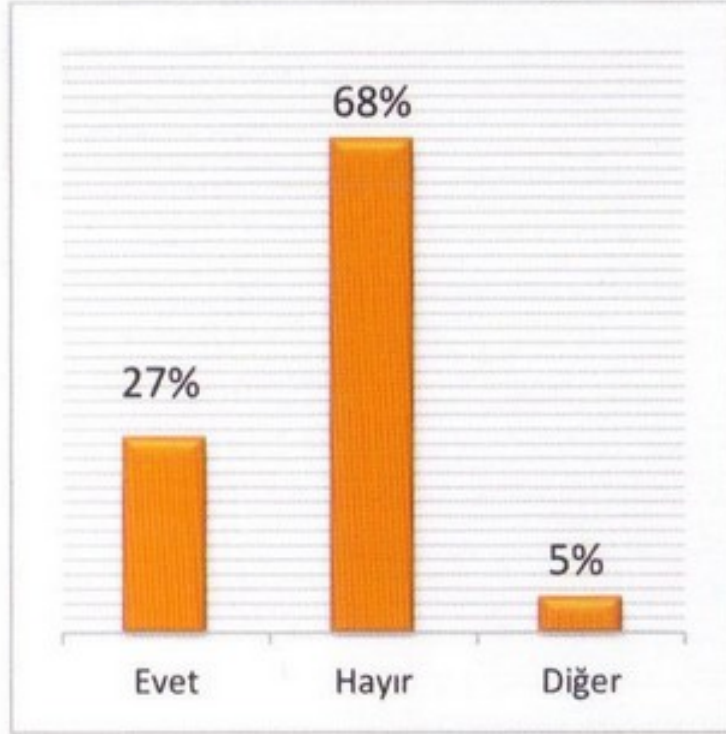
4. Konaklama tesisinize "Yeşil Yıldız Belgesini" almak isteme sebebiniz nedir?

5. Konaklama tesisiniz için "Yeşil Yıldız" alım sürecinin kolaylığı konusunda görüşünüz nedir?

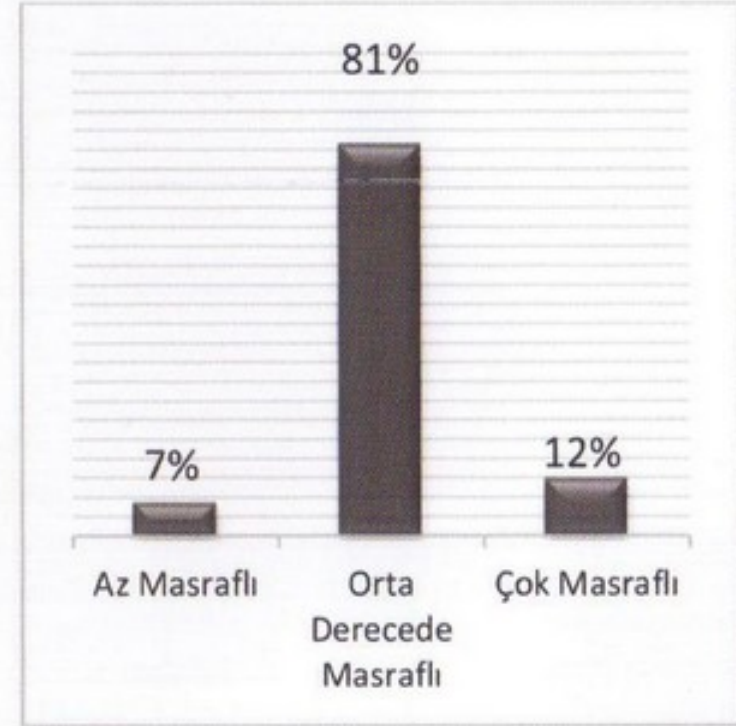

6. Yeşil Yıldız alma sürecinde yerel yönetimlerle koordineli bir şekilde çalışma imkanı buldunuz mu? Yerel yönetimlerle koordineli çalışabilme imkanı mevcut mudur?

Diğer: Yerel Yönetimleri konu ile ilgili yeterli bilgisi bulunmamaktadır.

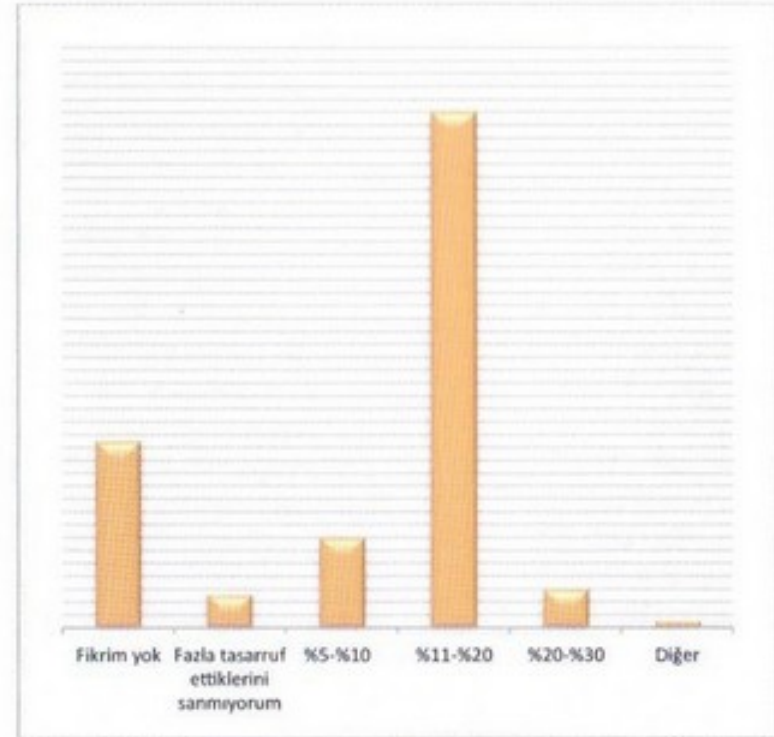
7. Konaklama tesisine "Yeşil Yıldız" almanın mali boyutu konusunda düşünceniz nedir?

8. Konaklama tesisinize "Yeşil Yıldız" almak için ne kadar masraf yapılacağı konusunda bir fizibilite çalışmanız var mıdır?

9. Yeşil Yıldız alan tesislerin mali açıdan ne kadar tasarruf ettikleri konusunda görüşünüz nedir?

10. Yeşil Yıldız alan tesislerin su ve elektrik giderlerinin azaltılması için yapılan çalışmalar hakkında bilginiz var mı?

11. Sizce Yeşil Yıldız alan tesislerin hangi yönlerden kazancı olmaktadır?

Anket yapılan yetkililerin %86'sının vermiş olduğu bilgilere göre:

- İşletme maliyetleri azalacağından ekonomik yönden katkısı olduğu,
- Elektrik ve su tasarrufunun sağlanacağı, atıkların kontrolünün sağlanıp çevreye duyarlılığın artacağı,
- Otellerinin ve bölgenin prestijinin artacağı,
- Müşteri memnuniyetinin artacağı vurgulanmıştır.

12. Yeşil Yıldız ve diğer Kalite Yönetim Sistemlerine sahip otellerin oda satış fiyatları hakkında görüşünüz var mı?

Anket yapılan yetkililerin %85 inin vermiş olduğu bilgilere göre:

13. Yeşil Yıldız Alma kriterleri içerisinde işletmeleri en çok zorlayan kriterler hangileridir?

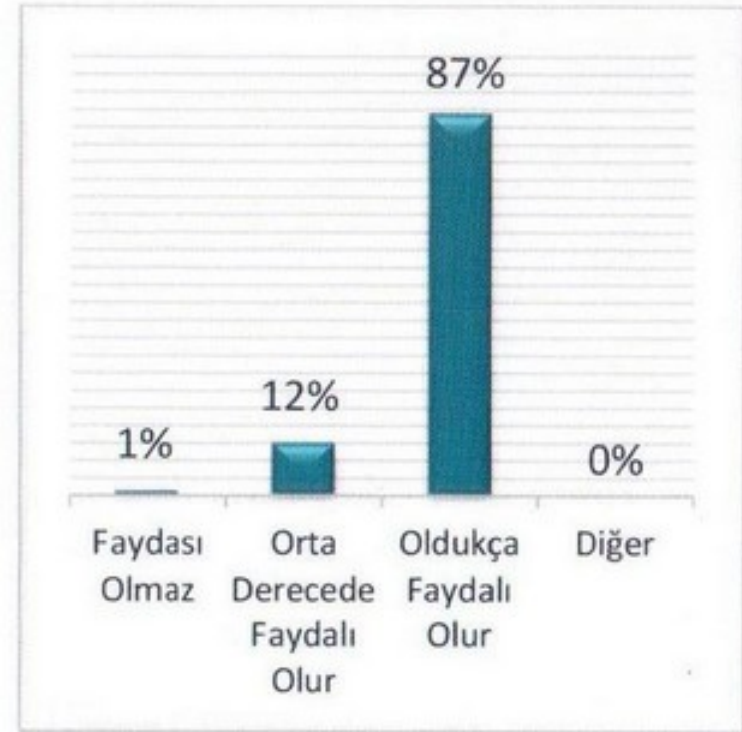
Anket yapılan yetkililerin %39'unun vermiş olduğu bilgilere göre işletmeleri zorlayan kriterler aşağıda belirtilmiştir:

- Enerji sınıfı yüksek (tasarruflu) cihaz temininde oluşacak maliyetler ile özellikle eski tesislerin teknik altyapı maliyetlerinin çok yüksek miktarlara ulaşacak olması,
- Tesisin mimari yapısı nedeniyle yaşanacak fiziki zorluklar,
- Başvuru safhasında temin edilmesi gereken evrakların çokluğu, eski cihazların faturalarına ulaşım güçlükleri,
- Enerji yönetimi,
- Çalışanların duyarlı hale getirilmesi

14. Yeşil Yıldız kriterleri arasında olmasını istediğiniz, çıkarılmasını ya da değiştirilmesini istediğiniz kriterler varsa belirtiniz.

- Özellikle tesisin mimarisinden kaynaklanan ve değiştirilme maliyetinin çok yüksek olacağı hususların tekrar gözden geçirilmesi ve eski yapılar için kolaylık sağlanması,
- Tek kullanımlık gıda ve hijyen malzemelerinin kullanımına yönelik bakanlıklar arasındaki uyumsuzlukların giderilmesi (Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı)
- Göreceli kavramlar bulunan kriterlerin tekrar düzenlenerek netleştirilmesi,
- Elektrik şirketi ile ilgili yaşanabilecek problemlerin çözüme ulaştırılması

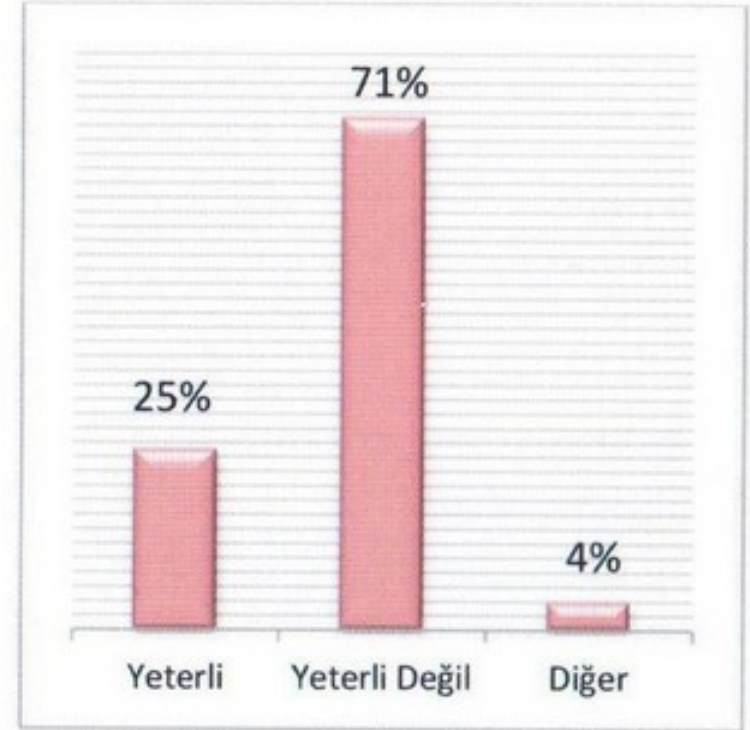
15. Çevreci otel sayısının artışı beldemize ne gibi faydalar sağlar?

16. Kemer Bölgesinde "Yeşil Yıldız" alan otel sayısının artmasının sizin tesisinize olumlu etkisi olur mu?

17. Yeşil Yıldız ve Çevreci Konaklama Tesisi kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın çalışmalarını ve teşviklerini yeterli buluyor musunuz?

18. Kültür ve Turizm Bakanlığının belgelendirdiği Yeşil Yıldız uygulamasının doğaya gerçekten olumlu yönde katkısı olduğuna inanıyor musunuz?

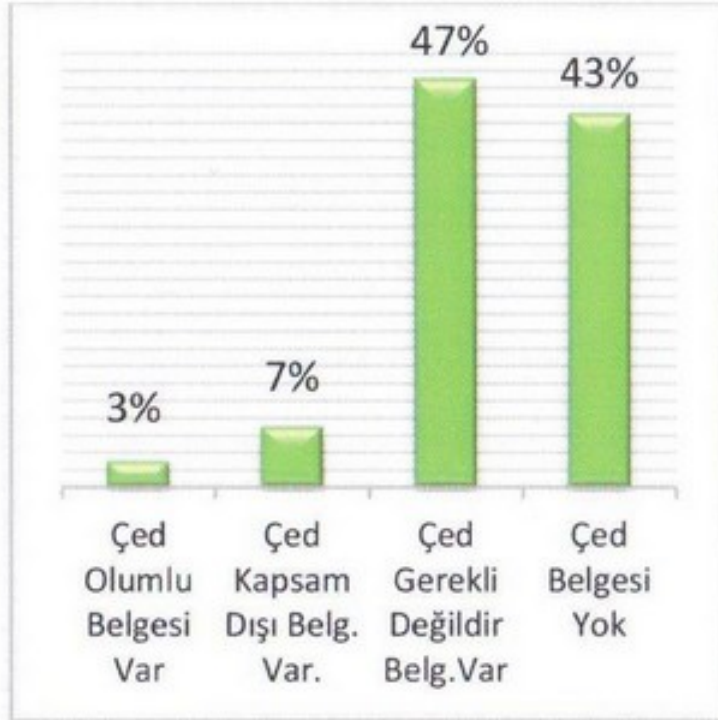

19. KETOB tarafından "Yeşil Yıldız Bölgesel Araştırma ve Farkındalık Eğitimleri" kapsamında düzenlenen/düzenlenecek olan seminerlerde daha fazla bilgi verilmesini istediğiniz konular nelerdir? Eğitimin geliştirilmesi için önerileriniz nelerdir?

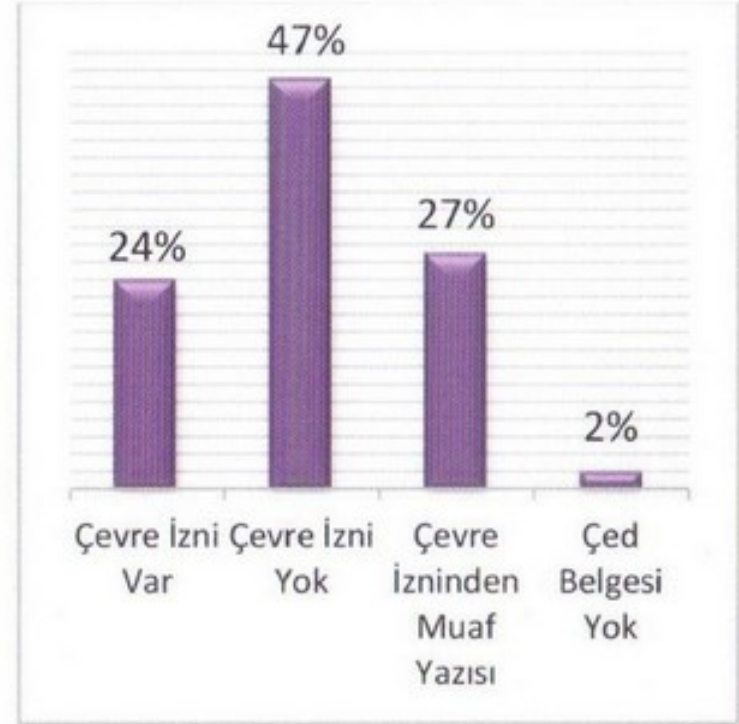
Genel olarak yeterli olduğu bildirilmiş olup aşağıda belirtilen hususların gerçekleştirildiği takdirde uygun olacağı belirtilmiştir:

- Az maliyetli çözümlerin sunulması,
- Kriterlerin tek tek açıklanması ve yoruma açık olan kriterlerin sadeleştirilmesi,
- Seminerlerin sıklıklarının artırılması,
- Görsel nitelikli eğitimlerin verilmesi,
- Başvuru dosyasının nasıl hazırlanacağı ile ilgili bilgi verilmesi,
- Endüstriyel atık yönetimi ile ilgili bilgi verilmesi

20. Konaklama tesisinizde ÇED Raporu / Belgesi var mı?

21. Konaklama tesisinizin çevre izni var mı ?

22. Bugüne kadar işletme olarak "Çevreye Duyarlılık" kapsamında yaptığınız faaliyetlerden kısaca bahseder misiniz ?

Anket yapılan yetkililerin %73'ünün vermiş olduğu bilgilere göre çevre duyarlılığı kapsamında tesislerin yapmış olduğu faaliyetler şunlardır:

- Personele çevre duyarlılığı ve tasarruf konularında verilen eğitimler,
- Tehlikeli atıkların ayrıştırılarak ayrı bölgelerde muhafaza edilip UATF formları ile teslim edilmesi,
- Çöplerin ayrıştırılarak biriktirilmesi ve teslimi,
- Ağaçlandırma ve yeşillendirme faaliyetleri,
- Plaj ve denizin temizliği,
- Otel ve çevresinin temizliği ve sürekli temiz tutulması, mantolama, atık pillerin toplanması, baca salınımlarının sürekli kontrolü, enerji tasarrufuna verilen önem (LED lambalar, LNG, güneşli kullanımı vb.)

23. Yaptığınız Çevresel Faaliyetlerin işletmenize ne gibi faydalarını gördünüz?

24. İşletmenizde çalışan personeliniz çevresel konularda duyarlı mı?

25. Tesisinizin sahip olduğu kalite belgeleri nelerdir?

Anket yapılan yetkililerin 81 adedi (%54) bu soruyu cevaplamıştır. Yapılan değerlendirmeye göre:

Mavi bayraklı plaja sahip olan (kullanan) tesis sayısı 47'dir. (%58)

ISO 9001 - Kalite Yönetim Sistemi Belgesi : 32 adet

ISO 22000 - Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi : 11 adet

ISO 14001 - Çevre Yönetim Sistemi Belgesi : 9 adet

ISO 10002 - Müşteri memnuniyeti Belgesi : 3 adet

Green Globe : 3 adet

Travellife : 1 adet

26. Çevresel Duyarlılık ve Yeşil Yıldız ile ilgili söylemek veya sormak istediğiniz başka bir şey varsa lütfen yazınız.

- a. Teşvik yalnız elektrik ile sınırlanmamalı, su teşviki de verilerek kurumların ve konaklama tesislerinin bu belgeye sahip olması sağlanmalı.
- b. Turizm Bakanlığı, Çevre Şehircilik Bakanlığını ve Sağlık Bakanlığının koordineli yürütmesi daha doğru olur
- c. Toplumun ve çalışanların bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
- d. Belgenin yalnızca Turizm bakanlığına bağlı tesisler için değil, diğer konaklama noktaları için de uygulanabilirliğinin artırılması gerekmektedir.
- e. Bilgilendirme ve seminer sayısının artırılması istenmiştir.
- f. Eski / yeni otel standartlarının farklı olması gerektiği bildirilmiştir.

27. KETOB'un bölge turizminin gelişmesi amacıyla vermesini istediğiniz farklı eğitimler konusunda istekleriniz nelerdir?

- a. Yöresel ve tarihi bilgi isteği,
- b. Personel kalitesinin artırılmasına yönelik eğitim verilmesi,
- c. Nitelikli steward, meydancı, maid, bahçıvan vb. sağlanması ile ilgili olarak eğitimler verilmesi.

BAKA

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI
WEST MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

"Yeşil Yıldız Bölgesel Araştırma ve Farkındalık Eğitimleri Projesi" Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilen TR61/2013/DFD-46 referans numaralı 2013 Yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında yürütülmektedir.

Ayel Çevre'nin Katkılarıyla